

виглядає доволі модерновим, адже в основі успішності він бачить комунікацію, в ході якої відбувається обмін інформацією, досвідом, здібностями за допомогою загальної системи символів. Такий обмін має виходити з почуття міри докладання зусиль вищих, нижчих і середніх станів і погодженості найбільш розбіжних начал, а, значить, у підсумку, влада має зазвучати «могутньо», забезпечивши безпеку державі.

Література

1. Єрмоленко А.М. Комунікативна практична філософія: підручник. – К.: Лібра, 1999. – 488 с.

2. Цицерон. О Государстве (пер. В.О. Горенштейн) // Цицерон. Диалоги. О государстве. О законах / изд. подгот. И.Н. Веселовский, В.О. Горенштейн и С.А. Утченко. – М.: Наука, 1966. – С. 7-88.

УДК 343.9.02:342.922(043.2)

Доценко О. С., к.ю.н., доцент,
Національна академія внутрішніх справ, м. Київ, Україна

МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО МЕХАНІЗМУ ПРОТИДІЇ ОРГАНІЗОВАНИЙ ЗЛОЧИННОСТІ

Термін методологія походить від грецьких слів *methodos* (методи) та *logos* (вчення) й означає вчення про методи. О.М. Костюк зазначає, що для пізнання об'єктивних знань у правовому вимірі застосовуються різні методи, засоби, способи, принципи. Відповідно, методологія дослідження нормативного тлумачення повинна орієнтувати суб'єкта пізнання як і в якій послідовності необхідно здійснювати процедури, які аспекти даної проблематики слід вивчати, а від яких можна абстрагуватись, яким чином слід застосовувати в пізнанні теоретико-поняттєвий апарат, а тим самим визначати найдоцільніший шлях досягнення об'єктивної істини [1, с. 55]. Підтримуючи автора, все ж таки хочемо уточнити, що методи – це і є засоби і способи. Тому, немає необхідності, на наш погляд, засоби і способи розглядати як окремі складові методології.

Саме поняття «методологія» неоднозначно розуміється науковцями. Його розглядають як у широкому, так і вузькому розумінні. У широкому розумінні, методологія – це теорія людської діяльності, яка пов'язана з пізнанням, мисленням або, якщо говорити точніше, вся діяльність людства, включаючи сюди не лише власне пізнання, але й виробництво, тобто, методологія – це теорія людської діяльності [2, с. 6]. У вузькому розумінні під методологією розуміють сукупність методів, прийомів, процедур наукового дослідження [3, с. 5-6]. Саме таке розуміння методології здебільшого наводиться у працях зарубіжних і вітчизняних

науковців. Але будь-яка методологія, особливо щодо вдосконалення суспільних відносин, які виникають під час забезпечення протидії організованій злочинності, полягає в тому, щоб чітко визначити такі методи дослідження соціальних явищ, які б відповідали самому об'єкту дослідження і надавали можливість теоретичного уявлення про систему методів дослідження конкретного явища, яке буде сприйматися як теорія, спрямована на практичне вирішення питань дослідження.

Методологія в дослідженні виконує наступні функції: визначає способи здобуття наукових знань, які відображають динамічні процеси та явища; спрямовує, передбачає особливий шлях, на якому досягається певна науково-дослідницька мета; забезпечує всебічність отримання інформації щодо процесу чи явища, що вивчається; допомагає введенню нової інформації до фонду теорії науки; забезпечує уточнення, збагачення, систематизацію термінів і понять у науці; створює систему наукової інформації, що ґрунтується на об'єктивних фактах, і логіко-аналітичний інструмент наукового пізнання [4, с. 56]. Тому можна сказати, що під методологічною основою дослідження розуміється основне, вихідне положення, на якому базується наукове дослідження. Саме тому, методи вивчення адміністративно-правового механізму протидії організованій злочинності в Україні ми розглядаємо як сукупність спеціальних прийомів і засобів.

Найрозповсюдженішим методом наукового пізнання, що застосовується при дослідженні різноманітних аспектів протидії організованій злочинності є статистичний, який передбачає використання різних підходів щодо визначення стану організованої злочинності, підрахунку тих чи інших показників, наприклад: кількість членів таких формувань, кількість вчинених ними злочинів, способи їх вчинення, сума завданих збитків та багато іншої статистичної інформації. Для поглибленого дослідження адміністративно-правового механізму протидії організованій злочинності може застосовуватися математична статистика, кореляційний аналіз, вибірковий аналіз, розрахунок сил і засобів, моделювання, системний аналіз тощо.

Вагоме місце серед методів дослідження адміністративно-правового механізму протидії організованій злочинності займають соціологічні методи, які дають можливість виявити фактори (причини й умови) створення організованих злочинних формувань, їх довгострокове існування, сприйняття у суспільстві, соціологічна характеристика членів таких формувань, їх потенційні резерви, способи життєдіяльності, рушійні сили та ін.

Для дослідження адміністративно-правового механізму протидії організованій злочинності потрібно використовувати не тільки кількісні показники, але й якісні, та інші підходи, оскільки таке дослідження не може зводитися тільки до визначення стану, а й потребує визначення

шляхів вирішення проблеми. Адже, протидія організованій злочинності у значній мірі залежить від правової політики держави, вироблення і застосування ефективного механізму протидії їй. Саме тому, важливим методологічним принципом ситуаційного аналізу адміністративно-правового механізму протидії організованій злочинності є концептуальний підхід, тобто виявлення різноманітних проблем і їх класифікація за способами вирішення (політичними, правовими, організаційними, соціальними, матеріально-технічними тощо). Різноманітні проблеми вимагають і різноманітних підходів до їх вирішення.

Важливим завданням методології є визначення тенденції розвитку організованої злочинності та вжиття ефективних заходів протидії їй. Саме не врахування тенденції розвитку організованої злочинності, призвело у 2015 році до помилкових адміністративно-правових рішень - ліквідації спеціальних підрозділів МВС України по боротьбі з організованою злочинністю.

Таким чином можна резюмувати, що під методологією дослідження адміністративно-правового механізму протидії організованій злочинності слід розуміти комплексну стратегію розкриття теоретичної проблеми щодо практичного стану та перспектив протидії організованій злочинності в державі, за допомогою застосування методів отримання достовірних, об'єктивних знань, що взаємодоповнюють один одного задля досягнення спільної наукової мети.

Література

1. Костюк О. М. Методологія дослідження нормативного тлумачення / О. М. Костюк // Часопис Київського університету права. – 2013. – №4. – С. 54-58.
2. Щедровицкий Г. П. Проблемы методологии системного исследования / Г. П. Щедровицкий. – М.: Знание, 1964. – 48 с.
3. Попов Г. Х. Проблемы теории управления / Г. Х. Попов. – М.: Знание, 1970. – С. 5-6.
4. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарєнко [5-те вид., стер.]. – К.: Знання, 2006. – 307 с.